

Kjak

Søren Bruhn

Giv Atlantic Airways samme støtte som bankerne har fået

Det er dejligt at høre, når Magni Arge i D&V den 22. april 2010 indikerer, at Atlantic Airways ikke har brug for offentlig støtte. Det er forståeligt, at Magni Arge mener, at hvis andre flyselskaber får støtte, vil de også gerne have støtte for at være ligestillet i den internationale konkurrence.

Det er dog temmelig uklart, hvad meningen er med at blande bankpakkerne ind i argumentet om støtte til flyselskaberne og herunder Atlantic Airways.

Det er trist, når en af Færøernes mest erfarne erhvervsledere blander tingene sammen. Måske skyldes det, at bankerne har været for dårlige til at redegøre for indholdet af bankpakkerne. Måske skyldes det en forestilling om, at bankerne har fået så meget støtte helt gratis.

Skal Atlantic Airways have lignende pakker, som bankerne har fået, får Atlantic Airways blot en statsgaranti på, at passagerne kommer af sted og hjem fra en rejse, uanset om Atlantic Airways er gået fallit.

Det garanterer den danske stat eller det færøske landsstyre. Der er dog lige den hage derved, at flyselskaberne og hermed Atlantic Airways selv skal betale for garantien og eventuelle tab, som staten/landsstyret måtte have af at garantere de rejsende en sikker transport.

Bankpakkerne er ikke

gratis. Det er de langt fra. Statsgarantien for alle indlån kostede de færøske pengeinstitutter 122 mio. kr. i 2009.

Den danske stat tjente i 2009 netto 7,5 mia. kr. på Bankpakke I. Bankpakkerne var ikke tænkt, som en pengemaskine for staten, idet usikkerheden var stor, da pakkerne kom, og det samlede omfang af dårlige og risikofyldte udlån var ukendt.

Sandheden er dog, at de færøske pengeinstitutter intet har fået i direkte støtte fra hverken den danske stat eller det færøske landsstyre. Pengeinstitutterne har købt og betalt for bankpakkerne. Den danske stat har dog stillet en garanti til disposition for bankerne mod betaling, som skabte mere stabilitet i den finansielle sektor.

De færøske pengeinstitutter er ikke sluppet billigere i skatter eller afgifter, selvom det kunne have konsolideret sektoren yderligere. Landsstyret har faktisk øget afgifterne på sektoren som tak for den danske hjælp, og fordi der mangler penge i landskassen.

Kreditpakken ("bank-

pakke II") kunne Magni Arge måske snarere ønske sig, idet kreditpakken styrker bankernes grundlag gennem en tilføring af kapital. Pengeinstitutterne får hermed en styrke til at kunne modstå eventuelle tab uden at gå fallit. Pakken er ikke til for det enkelte pengeinstituts skyld, men for at sikre, at ingen kunde mister sine penge.

Ved et stort underskud i en bank, kan den danske stat konvertere sit lån til aktier og overtage pengeinstituttet, men først efter at aktionærerne har mistet eller nedskrevet deres penge.

Det betyder tilsvarende, at landsstyret giver Atlantic Airways et ansvarligt lån for at sikre, at de rejsende kan komme til og fra Færøerne.

Lånet er ikke tiltænkt en sikring af Atlantic Airways overlevelse eller overskud, men beregnet til at give passagerne en rejsetryghed. Går Atlantic Airways fallit, så overtager landsstyret blot Atlantic Airways og fortsætter rejseaktiviteten, mens aktionærerne mister deres kapital.

Landsstyrets lån er des-

uden højt forrentet, så landsstyret får betaling for at stille med risikovillig kapital. Dette gælder, selvom Atlantic Airways' drift ikke muliggør udbetaling af udbytte til sine aktionærer.

Det virker derfor ikke ønskeligt for Atlantic Airways at få en hjælp, som ligner bankpakke I eller kreditpakken, idet det ville være billigere for Atlantic Airways at undgå dem, hvis Atlantic Airways ikke kan få hjælpen som en ren gratis støtte fra landsstyret og uden ekstra skatter og afgifter.

Det ønskelige for Atlantic Airways ved hjælp, som bankpakkerne er stadigvæk en smule uklar. Måske var ideen, at bankerne har fået så meget hjælp, og derfor er hjælp til Atlantic Airways også mulig.

Skal Atlantic Airways have hjælp, så lad den følge ideen i bankpakkerne. Hjælpen er ikke gratis, og hjælpen er kun til for at sikre samfundets infrastruktur og ikke videreførelsen af et enkelt selskab eller for at sikre aktionærerne et overskud.

Hilmar Simonsen

»Hvar eru páparnir?«

Kjakið um stakar uppihaldarar í seinastu viku fór skjótt av sporinum.

Í morgunsending hjá ÚF, í sending á Rás2 og grein í bløðunum, vóru tvær damur og greiddu frá einari kanning, tær hava gjørt í sambandi við sín lestur á Danmarks Pedagogiske Universitet. Tær søgdu sínar útrokningar vísa, at útreiðslurnar fyri at taka sær av einum barni eru umleið 4000 krónur um mánaðin. Tær søgdu eisini, at staki uppihaldarin hevur rætt til 1016 krónur um mánaðin pr. barn frá pápanum, og so eitt barnaískoyti á 500 krónur um mánaðin frá tí almenna. Síðani staðfestu tær, at »TAD ER TAD«.

Tær nevndu ikki, at tann, ið hevur barnið búgvandi, fær aðrar 800-1000 krónur pr. barn um mánaðin í skattafrádrátti (skiftandi frá kommunu til kommunu). Hetta broytir nevnliga nógv upp á roknið. Nettoútreiðslan verður sostatt ikki 4000 – (1016+500) = 2484 krónur, sum damurnar søgdu, men 4000 – (1016+500+917) = 1567 krónur pr. barn um mánaðin (skattafrádrátturin er 917 krónur um mánaðin pr. barn í Tórshavnar kommunu). Nevnast skal, at talan er um frádrátt í skattinum,

ikki í inntøkuni, og um uppihaldarin ikki rindar skatt, so fær hon/hann peningin útflýggjaðan frá TAKS.

So kann ein spyrja, um tað er órimligt, at ein stök mamma/stakur pápi hevur eina nettoútreiðslu á 1500-1600 krónur um mánaðin pr. barn, tá bruttoútreiðslan er 4000 krónur um mánaðin. Tær millumverandi 2400-2500 krónurnar fær staki uppihaldarin jú endurgoldið. Damurnar søgdu jú eisini, at »tað hevði verið meiri rímligt, um bæði foreldrini rindaðu hvør sína helvt av teimum 4000 krónunum«. So hvør er meiningin at fara eftir pápanum/mammunum, sum barnið ikki býr hjá, eftir fleiri pengum, soleiðis sum bæði damurnar og í minsta lagi tveir politikarar, sum luttóku í kjakinum í seinastu viku, skutu upp?

Elna Høgeni og John A. Poulsen HOYVÍK

Eyðbjørg E. Antoniussen og Óli Nolsøe ARGIR

Siri Johnsdóttir og Martin Mohr í Grund EIDJ/GØTA

Matilda Sivertsen og Lucas B. Ceni TÓRSHAVN

Barbara Nielsen og Kim Roest TRONGISVÁGUR

vinn eitt ATKVØÐUSEDIL brúdleyp

Fyll seðilin út og set ein kross í fyrkantini við tað parið, sum skal vinna eitt brúdleyp fyri uml. **kr. 38.000,-**

Navn innsendarans: _____ Telefon nr.: _____

Øll, sum atkvøða fyri vinnaraparinum eru við í lutakastinum um eitt gávukort frá SMS á **kr. 1.000,-**

sms

Ein atkvøðusedil verður í Sosialinum hvønn dag til og við týsdagin 11. mai 2010. Ikki er loyvt at margfalda seðilin!

- Klipp beinleiðis úr blaðnum og send til:

Sosialurin, att: Brúdleypskapping, Postboks, 110 Tórshavn

Sosialurin